

Pavlovo učenie o druhom príchode Krista

V katechéze Benedikt XVI. pokračoval v rozprávaní o sv. Pavlovi, apoštolovi národov, pričom dnes prešiel od minulotýždňovej témy jeho hlásania o Kristovej smrti a zmŕtvychvstaní k téme jeho učenia o druhom príchode Krista:

12.01.2009

Drahí bratia a sestry,

téma vzkriesenia, ktorej sme sa venovali minulý týždeň, otvára novú perspektívu, perspektívu očakávania opätovného Pánovho príchodu, a preto nás privádza k zamysleniu nad vzťahom medzi súčasnosťou, časom Cirkvi a Kristovho kráľovstva, a budúcnosťou (eschaton), ktorá nás čaká, keď Kristus odovzdá kráľovstvo Otcovi (porov. 1 Kor 15, 24). Každá kresťanská úvaha o posledných veciach, nazývaná eschatológia, vždy vychádza z udalosti vzkriesenia: v tejto udalosti sa už posledné veci začali, a v istom zmysle sú už prítomné.

Pravdepodobne už v roku 52 sv. Pavol napísal prvý zo svojich listov, Prvý list Solúčanom, kde hovorí o tomto Ježišovom druhom príchode, nazývanom parúzia, advent, nová, definitívna a zjavná prítomnosť (porov. 4, 13 – 18). Solúnčanom, ktorí majú pochybnosti a vlastné problémy, apoštol píše toto: „Lebo ak

veríme, že Ježiš zomrel a vstal z mŕtvych, tak Boh aj tých, čo zosnuli, skrze Ježiša privedie s ním“ (4, 14). A pokračuje: „Tí, čo umreli v Kristovi, vstanú prví. Potom my, čo žijeme a zostaneme, budeme spolu s nimi v oblakoch uchvátení do vzduchu v ústrety Pánovi, a tak budeme navždy s Pánom“ (4, 16 – 17). Pavol opisuje Kristovu parúziu veľmi živo, so symbolickými obrazmi, ktoré nám však prinášajú jednoduché a hlboké posolstvo: na konci budeme s Pánom stále. To podstatné posolstvo ide ponad všetky obrazy: našou budúcnosťou je „byť s Pánom“. Ako veriaci sme s Pánom už v našom živote - naša budúcnosť, večný život už začali.

V Druhom liste Solúnčanom Pavol mení perspektívu a hovorí o negatívnych udalostiach, ktoré budú predchádzať posledným a definitívnym udalostiam. Netreba sa nechať oklamať – hovorí –, akoby

Pánov deň mal skutočne nastať podľa
dajakých chronologických výpočtov:
„Čo sa týka príchodu nášho Pána
Ježiša Krista a nášho zhromaždenia
okolo neho, prosíme vás, bratia,
nedajte sa hneď vyviesť z rovnováhy
a naplašiť, ani duchom, ani slovom,
ani listom, údajne naším, akoby už
Pánov deň nastával. Nech vás
nezvedie nik nijakým spôsobom“ (2,
1 – 3).

V pokračovaní tohto textu sa
ohlasuje, že pred Pánovým
príchodom nastane apostáza a má sa
zjaviť ten bližšie nešpecifikovaný
„človek neprávosti“, „syn zatratenia“
(2, 3), ktorého tradícia neskôr nazve
Antikristom.

Zámer tohto listu sv. Pavla je však
predovšetkým praktický. Píše: „Veď aj
keď sme boli u vás, prikazovali sme
vám toto: Kto nechce pracovať, nech
ani neje. Lebo počúvame, že medzi
vami niektorí žijú neporiadne, nič

nerobia, iba sa zháňajú za zbytočnosťami. Takýmto prikazujeme a vyzývame ich v Pánu Ježišovi Kristovi, aby pokojne pracovali, a tak jedli svoj chlieb“ (3, 10 – 12). Inými slovami, očakávanie Ježišovej parúzie neoslobodzuje od záväzkov v tomto svete, ale, naopak, prináša zodpovednosť pracovať na tomto svete a pre tento svet.

Nasledujúcu nedeľu budeme to isté počuť v evanjeliu o talentoch, kde nám Pán hovorí, že všetkým zveril talenty a že Sudca si bude žiadať vydať z nich počet slovami: Priniesli ste ovocie? Očakávanie Pánovho návratu teda zahŕňa aj zodpovednosť za tento svet.

To isté a ten istý vzťah medzi parúziou – návratom Sudcu/Spasiteľa – a záväzkami v našom živote, no v inom kontexte a s novými aspektmi, sa ukazuje v Liste Filipanom. Pavol je vo väzení a očakáva rozsudok,

ktorým môže byť odsúdenie na smrť. V tejto situácii rozmýšľa o budúcom živote s Pánom, ale myslí aj na spoločenstvo vo Filipách, ktoré potrebuje svojho otca, teda Pavla, a preto píše: „Veď pre mňa žiť je Kristus a zomrieť zisk. Ale ak žiť v tele znamená pre mňa plodnú prácu, neviem, čo si vyvoliť. Oboje na mňa dolieha: túžim zomrieť a byť s Kristom, a to by bolo oveľa lepšie, ale zostať v tele je zasa potrebné pre vás. A s istotou viem, že zostanem a budem s vami všetkými na váš osoh a radosť z viery, aby ste sa mnou mohli ešte viac chváliť v Kristovi Ježišovi, keď zasa k vám prídem“ (1, 21 – 26).

Pavol nemá strach zo smrti, naopak: pre neho plný život značí s Kristom. Pavol má však aj účasť na zmýšľaní Krista, ktorý nežil pre seba, ale pre nás. Žiť pre druhých sa stáva programom jeho života, a preto dáva najavo svoju absolútnu pripravenosť

poslúchať Božiu vôľu, vykonať to, čo Boh rozhodne. Predovšetkým je pripravený žiť na tejto zemi pre druhých, žiť pre Krista, žiť pre jeho živú prítomnosť a tak pre obnovenie sveta. Vidíme, že tento jeho život s Kristom prináša veľkú vnútornú slobodu: slobodu od hrozby smrti, ale aj slobodu od všetkých životných záväzkov i utrpení. Jednoducho je k dispozícii Bohu a je skutočne slobodný.

Keď sme preskúmali rôzne aspekty očakávania Kristovej parúzie, prejdime teraz k otázke, aké sú základné postoje kresťana k posledným veciam: k smrti, ku koncu sveta. Prvým postojom je istota, že Ježiš vstal z mŕtvych, je s Otcom, a práve tak je s nami, navždy. A nikto nie je silnejší ako Kristus, pretože on je s Otcom, je s nami. Preto sme bezpeční, oslobodení od strachu. To bol podstatný dôsledok kresťanského kázania. Strach z duchov, z rôznych

božstiev, bol rozšírený v celom antickom svete. A aj dnes misionári nachádzajú v prírodných náboženstvách spolu s mnohými pozitívnymi prvkami aj strach z duchov, zo zlých mocností, ktoré nás ohrozujú. Kristus žije, premohol smrť a zvíťazil nad všetkými týmito mocnosťami. V tejto istote, v tejto slobode a radosti žijeme. To je prvý aspekt nášho života, ktorý sa týka budúcnosti.

Druhým je istota, že Kristus je so mnou. A keďže s Kristom budúci svet už začal, dáva nám to aj istotu nádeje. Budúcnosť nie je nejakou tmou, v ktorej sa nikto nevie orientovať. Nie je to tak. Bez Krista je budúcnosť sveta aj dnes temná - existuje veľký strach z budúcnosti. Kresťan vie, že Kristovo svetlo je silnejšie, a preto žije v nádeji, ktorá nie je vágna, v nádeji, ktorá dáva istotu a odvahu čeliť budúcnosti.

Nakoniec tretí postoj. Sudca, ktorý sa vracia – je to Sudca a Spasiteľ zároveň – nám zanechal na tomto svete úlohu žiť podľa jeho spôsobu života. Zveril nám svoje talenty. Preto je naším tretím postojom zodpovednosť pred Kristom za svet a za bratov a zároveň aj istota, že je milosrdný. Oboje je dôležité. Nežijeme tak, akoby dobro a zlo boli zajedno, pretože Boh môže byť len milosrdný. To by bol klam. V skutočnosti žijeme s veľkou zodpovednosťou. Máme talenty, sme poverení pracovať tak, aby sa tento svet otvoril Kristovi a aby sa obnovil. No hoci pracujeme a vo svojej zodpovednosti vieme, že Boh je pravý Sudca, máme aj istotu, že tento Sudca je dobrý, poznáme jeho tvár, tvár vzkrieseného Krista, Krista ukrižovaného za nás. Preto si môžeme byť istí jeho dobrotou a kráčať vpred s veľkou odvahou.

Posledným bodom Pavlovho učenia týkajúceho sa eschatológie je univerzálnosť povolania k viere, ktoré spája Židov a národy, teda pohanov, ako znak anticipácie budúcej skutočnosti, vďaka čomu môžeme povedať, že už máme miesto v nebi s Ježišom Kristom, aby v budúcich vekoch ukázal nesmierne bohatstvo milosti (porov. Ef 2, 6): potom sa zmení na predtým, aby sa stal zjavným stav začínajúceho sa uskutočnenia, v ktorom žijeme. Vďaka tomu je znesiteľné i utrpenie tohto času, ktoré nemožno porovnať s budúcou slávou (porov. Rim 8, 18). Kráčame vo viere a nie v nazeraní, a hoci by sme radšej chceli opustiť telesný domov a prebývať u Pána, predsa v konečnom dôsledku zaváži to – či už prebývame v tele, alebo mimo neho –, aby sme sa mu páčili (porov. 2 Kor 5, 7 – 9).

Napokon ešte posledný aspekt, ktorý sa nám môže zdať trochu ťažký. Na

záver svojho Prvého listu Korinťanom sv. Pavol opakuje - a aj Korinťanom vkladá do úst modlitbu, ktorá vznikla v prvých kresťanských komunitách na palestínskom území: Marana tha!, čo doslovne znamená „Pane náš, príd!“ (porov. 16, 22). Bola to modlitba prvých kresťanov a aj posledná kniha Nového zákona, Zjavenie apoštola Jána, sa končí touto modlitbou: „Príd, Pane Ježišu!“ (22, 20).

Môžeme sa aj my takto modliť? Zdá sa mi, že pre nás v dnešnej dobe, v našom živote, v našom svete je ťažké modliť sa úprimne za to, aby sa tento svet pominul, aby prišiel nový Jeruzalem, aby nastal posledný súd a prišiel Sudca, Kristus. Myslím si, že hoci sa nedokážeme takto úprimne modliť, a to z mnohých dôvodov, predsa môžeme s prvými kresťanmi aj my pravdivo povedať: „Príd, Pane Ježišu!“ Pravdaže, nechceme, aby teraz prišiel koniec sveta. No na

druhej strane chceme, aby tento nespravodlivý svet skončil. Aj my chceme, aby sa svet od základu zmenil, aby prišla civilizácia lásky, aby nastal spravodlivý a pokojný svet, svet bez násilia a bez hladu. To všetko si želáme. Ale ako by to mohlo nastať bez Kristovej prítomnosti? Bez jeho prítomnosti sa svet nikdy nestane skutočne spravodlivým a obnoveným. A preto, hoci inak, ale z celej hĺbky srdca môžeme a máme aj my veľmi naliehavo a v situácii našej doby povedať: Príď, Pane! Príď, ako ty chceš a vieš. Príď tam, kde vládne nespravodlivosť a násilie. Príď do utečeneckých táborov, do Dárfúru, do Severného Kivu i do mnohých ďalších častí sveta. Príď tam, kde vládnu drogy. Príď aj medzi tých bohatých, ktorí na teba zabudli a ktorí žijú len pre seba. Príď tam, kde ťa nepoznajú. Príď, ako ti je vlastné, a obnov dnešný svet. Príď aj do našich srdc, príď a obnov naše životy, príď do našich srdc, aby sme sa my sami

mohli stať Božím svetlom, tvojou prítomnosťou. V tomto zmysle so sv. Pavlom prosme: Marana tha! Príd', Pane Ježišu! A modlime sa, aby bol Kristus skutočne dnes prítomný v našom svete a aby ho obnovil.

Vatikán (12. novembra, RV)

.....

pdf | document generated
automatically from [https://
dev.opusdei.org/sk-sk/article/pavlovo-
ucenie-o-druhom-prichode-krista/](https://dev.opusdei.org/sk-sk/article/pavlovo-ucenie-o-druhom-prichode-krista/)
(13.08.2025)